

Чырвоная Зьмена

ШТОДЗЕННАЯ ГАЗЭТА РАБОЧА-СЯЛЯНСКОЙ МОЛАДЗІ
 Орган ЦК і Менскага АК ЛКСМБ
 УМОВЫ ПАПДІСКІ:

1 месяц	30 кап.
3 месяца	90
6 месяцаў	1 р. 80
1 год	3 р. 30

АДРАС РЭДАКЦЫІ:
 Менск, вул. Карла Маркса, 38
 Тэлефоны: рэдактара—7-25,
 сэкратарыят—12-19.
 АДРАС КАНТОРЫ:
 Комсомольная 25, тэлеф. № 903.
 ГОД ВЫДАЊНЯ ІХ.

П а с т а н о в а
Народнага Камісарыяту Працы БССР ад 27-га красавіка г. г.
Аб водпусках рабочай моладзі, якая едзе на Украіну
 Наркампрацы па згодзе з ЦСПСБ і ВСНГБ пастаўляе: рабочай моладзі, якая едзе на экскурсію арганізуемую рэдакцыяй газеты «Чырвоная Зьмена» на Украіну, прадстаўляць чарговы водпуск за 1930 год пачынаючы з 15-га мая 1930 г.
 Нам. Наркампрацы працы ЗАХАРАВА.
 Старшы праўны інспэктар ГОЛЬДЗІНБЭРГ.

№ 99 (1066) ПАНЯДЗЕЛАК, 28-га красавіка 1930 г.

Баявое сьвята мільёнаў

Призрак бродит по Европе.— Призрак коммунизма*. Для барацьбы з гэтай зданню аб'ядналіся ўсе сілы старой Эўропы—Мэтэрніх і Пізо, папа і цар, французскія радыкалы і нямецкія паліцэйскія... Гэтыя залатыя словы былі напісаны 82 гады таму назад. Комунізм з таго часу перастаў быць зданню. Ён стаў СЫЦЯГАМ барацьбы, СПРАВАЙ соцен мільёнаў прыгнечаных і зьняволеных, магутным выклікам барацьбытоў пролетарскіх арміяў, якія вядуць цяжкія баі з міжнароднай буржуазіяй і здрадніцкай рабочае справы—соцыял-фашыстамі.

Комунізм перастаў быць зданню. Яго сьцяг палымнее над адной шостаю часткай зямной кулі, яго штурмуючыя калены пад кіраўніцтвам Комінтэрну набываюць сілы для новых атак. КУМУНІЗМ УЛАДНА СТУКАЕЦЦА ў ДЗЬВЕРЫ СТАРОЕ ЭўРОПЫ, ЗАВАЎВАЕ ШМАТ-ЛІКІХ ПРЫХІЛЬНІКАў НА АМЭРЫКАНСКІМ СУХАЗЕМ'І, УЗЬНІМАЕ НА БАРАЦЬБУ АБ'ЯЗДОЛЕНЫЯ МАСЫ РАБОЧЫХ І СЯЛЯН АЗІІ, АФРЫКІ.

КОМУНІЗМ—гэта пароль усіх сапраўдных ворагаў капіталізму, соцыял-дэмакратычнага прыслужніцтва і опартуністычнай трусасці.

Антыкомунізм—гэта набатная гаванька нісходзячых клясаў, алыгравішч свая гістарычную ролю, сьцяг соцыял-фашызму, лезунг прыхаваных рэнегатаў і трюцісцкіх здраднікаў.

Увесь сьвет расьсечаны на два варажыя адзін аднаму лагеры. Клясавыя межы вызначаны цяпер бязумоўна больш ясна, чым у 1848 годзе, калі зьявіўся «Комуністычны маніфэст» і ў 1889 годзе, калі ўваршыню адсьвяткаваны міжнародны дзень баявой солідарнасьці пролетарыята—1 мая. Два лагеры,—узыходзячы пролетарыят, комунізм і нісходзячы буржуазія, капіталізм,—рыхтуюцца да апошніх сутычак. Гэтыя сутычкі крывава і бясскрыўна, протыя і ўскосна, яўныя і тайныя, ваенныя і палітычныя ўзварушаюць увесь сьвет з новай сілай разгараюцца. Але комунізм—гэта ня толькі сьцяг. Комунізм заваяваў ужо былою Расійскаю імперыяю, на развалінах якой пролетарыят у саюзе з бадняцкім і сярэдніцкім сялян-

ствам, пад кіраўніцтвам комуністычнай партыі, утварыў міжнародную комуністычную цытадэль—СССР. 13-ты год існуе гэтая цытадэль. Адсюль ня толькі пачаўся вялікі паход на капіталізм. Тут яго практычна перамагаюць. Тут яго будуюцца соцыялізм. Посьпехі будаўніцтва, вялізарны рост індустрыялізацыі краіны і калектывізацыі сельскай гаспадаркі, разьвіцьцё рабэваў суцэльнай калектывізацыі прывялі да новага этапу, на якім партыя перашла да ажыццяўленьня лезунгу ліквідацыі кулацтва як клясы, на падставе суцэльнай калектывізацыі.

Трынаццаты год—год вялікага пералому*, у якім мы жывем, зьяўляецца неадвернутым довадам гэтага. Дзесяткі новых фабрык і заводаў—гігантаў, Туркіб, электрацэнтраў, новых прадпрыемстваў, савецкія машыны, трактары, аўтамабілі, камбінаты—усё што вьняўляе сабой ажыццяўленьне пяцігодкі—гэтага пляну вялікіх работ соцыялізму—хіба гэта ня сьведчыць аб тым, што мы аказаліся больш здольнымі, чым гэта думалі здраднікі ўсіх рангаў і колераў. Прамысловасьць, даючая ў агульным рост на 30 проц., ці гэта ня лепшы паказальнік нашых тэмпаў. Бязумоўна, у нас ёсьць шмат недахопаў. Але трэба ўмець бачыць увесь працэс, соцыялістычнай перабудовы нашай краіны ва ўсёй яе аб'ектыўнай грандыёзнасьці.

Соцыялізм заваўвае свае посьпехі ў выніку найупарцейшай і найнапружанейшай барацьбы з клясавым ворагам, з рэшткамі капіталізму.

Бяз гэтай барацьбы немагчыма вырашыць ні адной з тых аграмадных задач, якія былі пастаўлены ў парадак дня фактам заваўваў улады пролетарыятам, і гэтая барацьба будзе працягвацца да таго часу, пакуль соцыялізм не акажацца поўным пераможцам. Таму нас не павінны палохаць асобныя няўдачы, цяжкасьці, недахопы, якія непазьбежны ў такім грандыёзным працэсе перамогі старога і ўтвареньня новага.

Пад кіраўніцтвам партыі пролетарыят заваяваў і ўзмацніў сваю ўладу, аднавіў зруйнаваную гаспадарку, узмацніў саюз з асноўнымі масамі сялянства, узьняў на агромністую вышыню ўсё гаспадарчае і ў асаблівасьці індустрыяльнае

разьвіцьцё краіны і тым самым утварыў умовы для перабудовы адсталяў, дробнаўласніцкай вёскі. Партыя—цвёт рабочае клясы, яго мозг, адзіная воля, ідэявая цытадэль—ідзе к сваёму 16-му зьезду, узбагачаная вялізарным посьпехам і вопытам і моцна зьвязаная з мільёнамі будаўнікоў соцыялізму. Партыя, яе разьвіцьцё, яе ўнутранае кіпэньне, яе нястрачаная гнуткасьць і ўласьцівае ёй мастацтва прадбачыць—хіба гэта не гарантыя нашых будучых посьпехаў? Партыя выгнала з сваіх шэрагаў трюцісцкіх—гэтых дробнабуржуазных пэдантаў, крыкуноў і гістарыкаў, людзей учарайшага дня рэволюцыі, сьлужаўшыхся яе сеньняшняга дня. Партыя выярала правы опартунізм, гатуно кулацкую агентуру ў сваіх шэрагах. Партыя атрымала тут прамаую перамогу ў барацьбе. Яна адсталяла новыя маштабы і тэмпы, абараніла неабходнасьць новай перагрупіроўкі сіл клясы, неабходных для магчымага паскораньня будаўніцтва соцыялізму ў нашай краіне.

Пяцігодка ў чатыры гады, выкананьне і перавыкананьне прафінпляну, павышэньне вытворчасьці працы, высокая якасьць ударніцтва, соцыялістычнае спаборніцтва—тут на кожным кроку відны вынікі агромністага напружаньня ня меншых посьпехаў.

Паглядзеце на карту СССР. Вы ўбачыце гэтыя белыя, жоўтыя, чырвоныя, сінія, чорныя, блакітныя, карычневыя, аранжавыя плямы, трюкуцінікі, палосы. Гэта палымаюць к небу свае трубы-глоткі новых фабрык, капальні, заводы, электрастанцыі, чыгункі, укладваюцца стракатым дываном налі колгасаў і савгасаў. Пыл будоўлі стаіць над нашай краінай. Трусы і паклёпнікі прымаюць гэты пыл за брудныя хмары. Тым горш для іх!

Рэволюцыя наступае. Калектывізацыя 30—40 проц. сялянскіх гаспадарак—гэта гістарычны факт, ня глядзячы на частковы адліў з колгасаў, выкліканы ў значнай меры памылковымі дзеяньнямі «левых» перагібшчыкаў, якія ўтварылі глебу для прыхаваных опартуністычых, а і значыцца ўмацоўвалі пазыцыі кулака. Але сіла нашай рэволюцыі, сіла партыі дае сабе адчуваць і тут. Барацьбой на два франты партыя ў асноўным перамагла вынікі перагібаў. Калектывізацыя ня спынілася, яна інтэнсыўна разьвіваецца. Ліквідацыя кулацтва, як клясы, на аснове суцэльнай калектывізацыі, працягвае заставацца галоўным лезунгам партыі.

Ён зьяўляецца галоўным лезунгам, бо барацьба ня спыняма, ня прыпынена, вораг яшчэ ня зломлен. Яму дапамагае міжнародная контр-рэволюцыя, здраднікі і шкоднікі. Нам прадстаіць узьць не адну яшчэ траншю*, не адзін аюп, не адзін перакон. Клясавая барацьба яшчэ патрабуе шмат ахвар.

Рэволюцыя зьбірае свае сілы. Яна высока трымае свой сьцяг. Сеньня яна наладжвае агляд сваім арміям. Мы будзем працаваць, узбройвацца машынамі, хэміяй, электрычнасьцю. Мы апранем СССР у сталь і бэтон, іувальдем больш мэталу ў характары людзкіх мас, мы будзем змагацца, як змагаемся і змагаемся. Мы зробім СССР няпрыступнай цытадэль міжнароднай пролетарскай рэволюцыі, якая зруйнае і трукнеючы капіталізм.

НЬЮ-ЁРКСКАЯ ПОЛІЦЫЯ РЫХТУЕЦЦА Кулямэты, атрады, узброеныя газадымі бомбамі супроць пролетарскіх мас

Начальнік Нью-ёрскай паліцыі Уолен заявіў, што Нью-ёркская паліцыя будзе бязьлітасна падаўляць комуністычныя дэманстрацыі ў дзень 1 мая.

Уолен хваліўся тым, што паліцыя мае ў сваім распараджэньні вялікую колькасьць шпіёнаў і правакатараў і з захопленнем апісаў грандыёзную надрыхтоўку паліцыі да першамайскага дня. У гэты дзень будзе моблізавана 19000

паліцэйскіх, у тым ліку конная паліцыя, кулямётчыкі, атрады, узброеныя газадымі бомбамі і г. д. Усе комуністычныя дэманстрацыі і мітынгі будуць забаронены. Даступ рабочым на Унён-Сквэр (традыцыйнае месца рабочых сходаў) будзе зачынены. Аднак фашысцкай арганізацыі «вэтаранаў вайны» будзе дазволена наладзіць ва Унён-Сквэры антыкомуністычную дэманстрацыю.

Масавае выступленьне беспрацоўных

У сувязі з усё ўзрастаючым беспрацоўем, у Нямецчыне вельмі часта адбываюцца выступленьні беспрацоўных. 1-га красавіка адбыліся бурныя дэманстрацыі ў Неймюнстэры, у часе якіх мелі месца сутычкі з паліцэяй; частка паліцэйскіх была абязброена. Сярод дэманстрантаў былі ўтвораны шматлікія армішты.

НА ЗДЫМКУ: выступленьне тав. Бруна.

НА ПЛЯКАЦЕ: «вызваліце палітычных зьняволеных».

Забастоўка паліцэйскіх у Колумбіі

НЬЮ-ЁРК, 27.—Паліцыя гораду Калі (Колумбія) забаставала з прычыны неатрымання пэнсіі ў працягу месяца. Калі растараны адмовіліся вярціць іх у брэдэт, палі-

цэйскія спынілі выкананьне сваіх абавязкаў. Але яны не адмовіліся ад аховы турмы, мотывіруючы гэта тым, што месца магчымасьць нарастаюцца пайком зьняволеных.

Весткі з Кімаю

Расьце паўстанцкі рух у шэрагу вёсак арганізаваны саветы сялянскіх і чырвона армейскіх дэпутатаў

ШАНХАЙ. Па атрыманых вестках, з 78 правінцый Чжэцзын 38 ахоплены паўстанцкім рухам. У руху ўдзельнічаюць галоўным чынам, сяляне. У павеце Лінхай неаднакраз адбываліся сутычкі паміж сялянствам і Чырвонай арміяй з аднаго боку і ўрадавымі войскамі—з другога. У большасьці выпадкаў перамога заставалася на баку Чырвонай арміі, якая разбройвала ўрадавыя войскі і ўзбройвалася такім чынам сама.

Многія вёскі павяту Лінхай знаходзяцца ў руках Чырвонай арміі і рэволюцыйнага сялянства. У правінцы Гуанцы сялянскі рух хутка распаўсюдзіўся пасля таго, як у Босе (заходняй часткі правінцыі,

пасярод правінцыі Юнані) быў арганізаваны саветні ўрад. У шмат лікіх вёсках арганізаваны саветы сялянскіх і армейскіх дэпутатаў. У правінцы Цзянсі першыя чырвонаармейскія атрады, якія налічваюць у агульнай складанасьці 300 чалавек зьявіліся ўпершыню восеньню мінулага году. Гэтым атрадам удалося разьвіць вялізарнейшую работу і ўцягнуць у барацьбу больш 100.000 сялян. У Гонконгу тамляся да 24.000 бежанцаў, пераважна большасьць якіх—абшарнікі, вясковыя кветнікі і прадстаўнікі ўлады. Усе яны ўцякалі ад сялянскіх і чырвонаармейскіх атрадаў, дзейнічаючых у паўднёвых і ўсходніх раёнах Гуандуню.

Змах на савецкае паўнамоцнае прадстаўніцтва ў Варшаве

Выпрята падрыхтоўка да ўзрыву будынку савецкага паўнамоцнага прадстаўніцтва

ВАРШАВА, 26-4. Сеньня, пасля абеда, дворнік суседняга з паўнамоцным прадстаўніцтвам дому па Пазнанскай № 17 заўважыў, што праз дах перакінулі якісьці провады; затым ён знайшоў на даху суседняга дому з домам паўнамоцнага прадстаўніцтва зьвязаныя дротам гадзіннікавы механізм, ад якога дрот праходзіў на дах памяшканьня савецкага паўнамоцнага прадстаўніцтва.

Дворнік паведаміў аб гэтым паліцыю, якая дагаварылася з паўнамоцным прадстаўніцтвам прасачыць за ходам дроту.

У прысутнасьці прадстаўнікоў міністэрства замежных спраў, начальніка ўсходняга аддзелу Галуўка і пракурора Розэ ваенныя піротэхнікі знайшлі, што дрот быў злучаны са снарадам, які быў алушчан на тоўстым шнуры ў дымаход савецкага паўнамоцнага прадстаўніцтва.

Дастаць снарад не ўдалося. Давялося ў склепе паўнамоцнага прадстаўніцтва разабраць капітальную сьцяну і толькі пасля гэтага з вялікімі цяжкасьцямі каля 7 гадзін вечара дасталі снарад дыяметрам у 12 сантымэтраў і даўжынёй у 3,4 мэтры.

Па водгуках спецыялістаў-піротэхнікаў, уся адская машына была ў механічных адносінах надта добра абсталяваная і мола вельмі вялікую сілу.

Па папярэдняй ацэнцы, адская машына магла разбурыць увесь будынак паўнамоцнага прадстаўніцтва. Снарад быў апушчан з разьлікам, каб галоўным месцам узрыву быў другі паверх, дзе жыве сям'я паўнамоцнага прадстаўніка.

Вынуты снарад прывезен для дасьледваньня ў ваенныя піротэхнічныя майстэрні.

У суседнім з паўнамоцным прадстаўніцтвам доме, з даху якога быў праведзен дрот да адскай машыны, знаходзіцца клуб польскіх манархістаў.

Забастовачны рух на поўдні ПАЗШ

НЬЮ-ЁРК, 27-4. Да 700 гарнікаў, забаставашных некалькі тыднёў таму назад у Мундысвілі (Заходняя Віржоа) далучыліся яшчэ 300. Гарнікі патрабуюць прызнаньня профсаюзу і павышэньня зароботнай платы. Стачкай кіруе рэволюцыйная «ліга адзінства профрух».

Кастрычнікавы РК ЛКСМБ і ЦСПСБ склікаюць зьлёт рабочай моладзі Кастрычнікаўскага раёну прысьвечаны да падрыхтоўкі 1-ай гадавіны соц. спаборніцтва.

ПАРАДАК ДНЮ:

1. Чарговыя задачы соцыялістычнага будаўніцтва і ўдзел моладзі (дакл. старшыня СНК БССР тав. Галадзед).
 2. Рапарты: ударных брыгад, ударных вытворчых комун і ўдарнага цэху.
- Зьлёт рабочай моладзі пачынаецца сеньня 28-га красавіка, а 6-й гадзіне ўвечары, у Доме Комасьветы (клуб К. Маркса) у часе зьлёту будзе адчынена вытворчая выстаўна.
- Мандаты на зьлёт атрымліваюць у РК ЛКСМБ.
- Кастр. РК ЛКСМБ, ЦСПСБ**

У бурных тэмпах нашага будаўніцтва пачаўся новы будаўнічы сэзон

Дзесяткі і сотні сезоннікаў запоўнілі рыштаваны, але нашы арганізацыі яшчэ не прыстасаваліся абслугоўваньня сезонных рабочых

Бясплянаваньне, безгаспадарнасьць, шкодніцтва яшчэ ня выжыта ў асобных месцах на пабудовах

Рэчыца будуюцца

На 1930-ты год у Рэчыцы намечаны будаўнічыя работы на тры мільёны рублёў. Намечана пабудова заводу „Дубіцель“, пабудова вадаправоду, пасёлку, двухпараварковай жаманнай бальніцы, ясельнага клубу на фабрыцы „Х-ты Кастрычнік“, намечана фабрычна-заводзкая коопэратывнае, школьнае будаўніцтва, забрукаваньне вуліц. На многія будаўнічыя работы няма праектаў. На гідро-тэхбудзе, дзякуючы адсутнасьці праекту, праца не распачата. Гэта пагражае несвачасовым сканчэньнем яе, што затрымае адчыненьне дубіцельнага заводу. У Жылсаўзе няма праектаў клубу і бальніцы, няма патрэбнага будаўнічага матэрыялу і кожны дзень зьявляюцца рабочыя плотнікі, якіх вясной трэба будзе шукаць.

Цагельны завод Горсавету ў сэзон 1929 году невыкананаў заданьня на 35—40 проц. У гэтым сэзоне ён давінен выпрацаваць сырцу на 30 проц. больш намечанага. У сувязі з чым мярзюцца пашырэнне заводу, але падрыхтоўка да яе яшчэ да сёньняшняга дня не вядзецца. Райвыканкаму трэба будзе для школьнага будаўніцтва на сэзон 30 сталароў і ня глядзячы на гэта, іх яшчэ няма. Будаўніцтва яшчэ не пачалося дзякуючы адсутнасьці месца для працы.

Неабходна прыняць належныя захады, бо недапушчальныя, надбайны адносіны гаспадарчых органаў да сваёй працы могуць сарваць будаўніцтва ў Рэчыцы. Адпаведным органам ужо час сказаць сваё слова.

М. Рэчыцкі

Эльвод ударны

На сёньняшні дзень усе цэхі „Эльводу“ зьяўляюцца ударнымі, апрама таго, што ёсьць і асобныя ударныя брыгады, якія пасыла абвясчэння і сябе ударнымі маюць пшам дасягненняў. Комсамольская брыгада, пад кіраўніцтвам майстра Шабуневіча, паказала прыклад ударніцтва пры ўстаноўцы насоса „Фаро“, работа была выканана раней, вызначанага тэрміну і пры авіяжыных расцэнках, за што ў выглядзе прэміі адміністрацыя павяла брыгаду ў Маскву на экскурсію.

Вучэцкая брыгада поўнасьцю сябе абвясціла ударнай, прынашны на сябе цэлы шэраг абавязаньстваў, як выжыць прагулаў, спазьненьняў і г. д., добрыя вынікі ўжо відавочны.

У сучасны момант ячэйка праводзіць прымеру ударніцтва між цэхамі. Прывітаюцца вылікі і індывідуальныя канкрэтныя абавязаньствы.

Ударныя брыгады „Эльводу“ і ў далейшым будуць сапраўдынымі перадавікамі на вытворчасьці і ударнікамі нашага будаўніцтва.

Лясьнёўскі.

Падрыхтуем будаўнічыя кадры

МАГНІЎСКАЯ школа БУДУЧУ абвясціла сябе ударнай і вылікала на соцспарборніцтва Віцебскую школу будуч.

Пастаўленыя задачы падрыхтоўкі будаўнічых кадраў мы выканам. Калі ў нас раней заўважваліся прагулаў, сьмуляцыі і спазьненьня на працу, дык цяпер становіцца значна палепшылася.

Вучні.

Чакаюць адзін аднаго

На пабудове Домбуду жы-вуць 30 сезоннікаў тынкароў, якія прыехалі з Смаленску. Шасьцёра з іх працую на пабудове домбуду, а астатнія—Унівэрсытэцкага гарадка. Калі зайсьці ў пакой дзе яны жы-вуць, дык можна бачыць гульні ў карты, п'янку і г. д. Ніякай культурна-масавай работы сярод іх не праводзіцца. Рабочком Домбуду чакае пакуль рабочком Унівэрсытэцкага гарадка будзе абслугоўваць іх, а тым—наадварот. А ў сэзоннікаў пакуль што няма

газэт, неабходных брошур, культурных гульні і інш. Уплыў комсамольскай ячэйкі на пабудове не адчуваецца, ячэйка зусім бяздзейнічае. Рабочком Унівэрсытэцкага гарадка і Домбуду безадкладна патрэбна заняцца пытаньнем культурна-выхаваньня сезоннікаў. Комсамольскай ячэйцы наладзіць штодзённую культурна-выхаваньнюю работу сярод сезоннай моладзі, уцягваючы лепшыя колы сезоннай моладзі ў шэрагі КСМ. Брэй.

Даць кватэры сезоннікам

На цагельным заводзе Комтрэсту (Ворша) пачаліся работы ў сувязі з адчыненнем летняга сэзону, але шмат чаго яшчэ ня зроблена для палепшаньня ўмоў рабочых. На заводзе працую каля 800 сезоннікаў, якія амаль што ўсе прыезджыя. Ня глядзячы на гэта завод не прыстасаваны яшчэ да абслугоўваньня гэтых сезоннікаў. Яны знаходзяцца ў надзвычайна дрэнных кватэрных умовах, павінны хадзіць на працу за 3-4 вярсты, так-як магчыма было-б пабудоваць баракі і ёсьць перавазны будынак на ст. Зубры.

Працоўнай дысцыпліны няма, соцдагавароў завод ні з кім не заключыў, ніякай культурна-масавай, політвыхаваўчай працы няма.

Неабходна безадкладна вырашыць далейшы лёс заводу і ўзяцца за палепшаньне ўмоў рабочых.

ВЕДАЮЧЫ.

ЗЬВЕРХУ: Здымак (амаль што з на-туры). ЗЬНІЗУ на здымку: агульнае жыцьцё сезоннікаў. (Да ведама адпаведных органаў).

3 ударныя пабудовы

У пачатку мінулага будаўнічага сэзону у Менбудтрэсьце арганізаваліся дзьве ударныя комсамольскія брыгады муляроў-тынкароў у колькасьці 25 чалавек, якія ўзялі на сябе наступныя абавязкі: зьнізіць расцэнкі на тынкавыя працы на 10 проц., працаваць на кладцы з аднаго боку, рацыянальна скарыстоўваць цэмант і іншыя будаўнічыя матэрыялы. У той-жа час арганізавалася комсамольская малярная брыгада ў колькасьці 8 асоб з тым-ж умовам, як і першая брыгада. У разгары будаўнічага сэзону, па прыкладу комсамольскай ударнікаў, старыя рабочыя таксама абвясцілі сябе ударнымі. Былі скліканы нарады ударных брыгад, на якіх абменьваліся вопытам працы. Ударнымі брыгадамі

ў будаўнічым сэзоне 29 году было ахоплены 100 проц. комсамольцаў і каля 65 проц. старых рабочых. У канцы будаўнічага сэзону была адна брыгада сталяроў, якая вяла ілжэ-ударную працу. Комсамольскія колектывы адразу рэагавалі на гэта і стварылі над гэтымі комсамольцамі політ-сул.

З пачаткам будаўнічага сэзону г. г. мы маем 3 ударныя пабудовы, якія заключылі паміж сабой соцдагавор. Ударныя брыгады апраўдалі сябе поўнасьцю, што было адзначана пры чыстцы партыйнай ячэйкі. Прамфіплян за 1929 г. выканан на 100 проц. За першае паўгодзьдзе гэтага году мы маем ужо правышэньне. К. і 3.

Першамайскія лэзунгі ЦК УсеКП(б)

1. Няхай жыве 1-е Мая — баявы агляд рэвалюцыйных сіл сусьветнага пралетарыяту!
2. Пралетары ўсіх краёў і прыгнечаныя народы калёній, станьце ў шэрагі барацьбітоў супроць імперыялізму пад сьцягам Камінтэрну.
3. Пралетарскае прывітаньне братом на класе, ахвярам крывавага фашызму, кінутым у турмы, закаваным у ланцугі, — барацьбітам за сусьветны Кастрычнік.
4. Папа і інш. князі царывы правакуюць паход капіталу супроць СССР, — прэч папу і ўсіх контррэвалюцыйных царкоўнікаў!
5. Сацыял-дэмакраты — галоўная апора імперыялістаў у падрыхтоўцы новых войнаў і напад на СССР. Прэч сац-імперыялістаў! Прэч сац-папістаў!
6. На барацьбу з правам апартам, галоўнаю небяспэкаю ў шэрагах Камінтэрну. Няхай жыве Ленінскае адзінства Камуністычнага Інтэрнацыяналу!
7. Сьпее крызіс капіталізму, растуць мільённыя арміі беспрацоўных, нарастае рэвалюцыйны ўздзім у краінах капіталу. Камуністы, глыбей у масы!
8. У Кітаі, Індыі, на ўсім Усходзе разгарнаюцца рэвалюцыйныя бойні супроць імперыялістычных прыгнечальнікаў, абшарнікаў і згодзішай нацыянальнай буржуазіі. Няхай жыве рабоча-сялянская рэвалюцыя ў калёніях!
9. Братэрскае баявое прывітаньне чырвоным сялянскім атрадам Кітаю, якія змагаюцца пад сьцягам саветаў за нізруньчыце контр-рэвалюцыйнай дыктатуры-абшарнікаў і буржуазіі!
10. Кожны новы посьпех СССР — удар на міжнароднай буржуазіі. Няхай жыве Савецкі Саюз — бацькаўшчына міжнароднага пралетарыяту!
11. Рабочы, сялянны, чырвонаармейскі! Пільна сачы за занамеранымі ўчынкамі ворагаў. Узмацняй магучасьць Чырвонай арміі, апору мірнай працы СССР!
12. Прывітаньне байцам Чырвонай арміі і флёту, верным вартуўнікам савецкіх межаў, дзорцам будуюмага сацыялізму!
13. Даёш танк, самалёт! Даёш савецкі матэр! Даёш магучую тэхніку Чырвонай арміі!
14. Драньнікі замежнага капіталу хочуць сарваць плян вялікіх сацыялістычных работ у СССР. На бразганьне зброю адкажам згуртаваньнем нашых сіл.
15. Наш адказ імперыялістычным надпальшчыкам ваяны — пшцігодку за чатыры гады!
16. За індустрыялізацыю — аснову будаўніцтва сацыялізму і абароны Савецкага Саюзу!
17. Мы будзем першыя гіганты сацыялістычнай індустрыі — Магнітагорскі, Запароскі і Кузьнешкі металургічныя, Сталінградскі, Чэлябінскі і Харкаўскі трактарныя, аўтамабільныя заводы. Днепрабуд. Выканам поўнасьцю плян вялікіх работ!
18. Ажыццўляючы пшцігодку, мы айдзем наступ на капіталістычныя элемэты на ўсім фронту. Наперад, па шляху сацыялістычнай індустрыялізацыі краіны!
19. Больш вугалю, чыгуну, сталі, машын. — Больш трактараў у веску!
20. Перанясем у СССР перадавую тэхніку Эўропы і Амэрыкі. Дасягненьні сусьветнай тэхнікі паставім на службу сацыялізму.
21. Камунізм пачынаецца там, дзе выяўляюцца самаахвярныя перамагаючы цяжкую працу стараныя рабочыя аб павышэньні прадукцыйнасьці працы. (Ленін)
22. Выканам прамфіплян другога году пшцігодкі. Заводы, капальні, чыгункі, раўнаўцыся на перадавых прадпрыемствах! Разгортвайце сацыялістычнае сабарніцтва і ўдарніцтва!
23. Узмацнім барацьбу з прагуламі, прастоямі, бракам, прывітаньне перадавым сацыялістычным сабарніцтвам — гэрым камуністычнай працы — ударнікам савецкай індустрыі!
24. На чорную дошку пшці, заводы і фабрыкі, маючыя брак і прагулы, лодырнічаньне і непарадак!
25. Супроць парадаў і шуміхі ў сабарніцтве. Супроць лжэударніцтва, за разгортвае сацсабарніцтва!
26. Няхай жыве сацыялістычная рацыяналізацыя — грунт матэрыяльнага і культурнага ўздыму рабочай класі ў краіне дыктатуры пралетарыяту!
27. Рабочыя і работніцы! Вучоныя, інжынэры, і тэхнікі! Узмацніце тэхніку і арганізацыю вытворчасьці. Рухайце справу сацыялістычнай рацыяналізацыі!
28. Прафсаюзы! Більш да мас, цэхаў і брыгад. Больш увагі павышэньню прадукцыйнасьці працы і рэальнай заробнай платы. Тварам да вытворчасьці.

(Канец будзе).

Па 2-3 лекцыі

Копыская профшкола агнятры-валага будаўніцтва знаходзіцца на ступені развалу. Школа агульным складам настаўнікаў не забяспечана. Ня кожны настаўнік мае праграмна-выкладчы плян, па якім трэба праходзіць той ці іншы матэрыял. Амаль што кожны дзень бывае толькі па 2-3 лекцыі, тады як у другіх школах даецца па 6-8.

Пасаджаньне школьнай рады і педагогічны камітэт камісіі ня склікаецца і вытворчы плян працы школы нідзе не абгаварваўся. Ніякага абсталяваньня для школы не набываецца. Заняткі праводзяцца ў другую зьмену, увечары, у памяшканьні сямігодкі, якое заўсёды бывае брудным, няпрыгодным для пасьпяховай заняткаў. Інтэрнат

для вучняў такі, у якім немагчыма жыць, і вучні вымушаны браць дакуманты і ехаць дамоў, каб дама ня трапіць часу.

Акруговы інспектарыят, ведаючы аб становішчы школы, ня прыняў ніякіх захадаў да палепшаньня працы. Больш месяца абяцае пашлаць настаўніка, але і да гэтага часу яго няма. На ўсю спытаны школы павірае як на нешта жыцьцёвае.

Пры такім становішчы пытаньне падрыхтоўкі будаўнічых кадраў знаходзіцца пад пагрозай зрыну. Трэба зьвярнуць належную ўвагу і віноўных у гэтай справе прысудзіць да адказнасьці.

Пацярпёшы

Дакуль яшчэ будуць займацца шкодніцтвам?

Надышоў будаўнічы сэзон, ідзе ўзмацненая падрыхтоўка да работы. Усе будаўнічыя арганізацыі імінуцца будаваць цэнтры гораду, але вольнага пляцу няма, застаюцца толькі сады. На вялікі жаль, усе гэтыя сады, якія маюць вялікую каштоўнасьць, як месца для адпачынку рабочых, а таксама затрымліваюць вільготнасьць і ачышчаюць паветра, вырабляюцца самым бесшабашным чынам.

Ці не патрэбна ўстрымаць гэтую шкодніцкую справу, нельга будаваць нашы будынкы на краёх гораду, дзе плошча маецца вельмі шмат?

Ня чуюць прапановы рабочых

Прапановы рабочых ня выконваюцца, а гэта вельмі дрэнна адбіваецца на працы. Напрыклад, дэсьляры паставілі, каб стойкі замацоўваліся скобамі перад насыпкою падлогі, але ніхто на гэта ўвагі не зьвярнуў. Зараз прыходзіцца ламаць падлогу, каб замацоўваць стойкі. Гэтымі днямі сарваўся дах з трыбуны, таму што прааб не пацкавіўся, каб сваёчасова замацаваць яго скобамі. Прастоі ў час працы назіраюцца вельмі часта, бо ніхто ня цікавіцца сваёчасовай дастаўкай матэрыялу.

Чарцяжоў няма, працуем услякую і гэта сказваецца на працы. Тры месяцы отаіце незакончаным галоўны павільён. Зрабілі на ім карнізы, аказалася-ж, што на праекту іх няма, трэба ізноў ламаць. Прасьветы некалькі раз перарабляліся, дзякуючы адсутнасьці

рабочых чарцяжоў. Пры нормальнай рабоце — гавораць рабочыя магчыма было-б скончыць гэтыя будынкы да 1-га мая, але раз гэта зацягнуцца на ўвесь сэзон.

Усё гэта пагражае несвачасовым сканчэньнем пабудовы да 16 дыдну, а пабудова стадыёну павінна быць штурхачом у спрыяльшэрэньня фізкультурнай працы ў гушчы працоўнага насельніцтва. Неабходна адміністрацыі зьвярнуць сур'ёзную ўвагу, пабудова стадыёну на ўдарным парадку была скончана ў тэрмін.

Дзякуючы соцспаборніцтву павялічыўся выпуск

17-га красавіка г. г. адбыўся выпуск 3-га курсу Менскай школы будаўнікоў. Усяго вылічана 40 вучняў, з іх 28 камуністаў, тынкароў, 7 — сталяроў і 3 маляры. Усе вучні атрымалі атэстаты сканчэньня школы; толькі адны атрымалі даведкі аб тым, што атрымалі курс. Трэба адзначыць вялікае значэньне правядзеньня школы соцспаборніцтва, бо камуністам у мінулым годзе з выпускнікоў атрымалі атэстаты аб сканчэньні курсу на 60 проц., дык у гэтым годзе, дзякуючы таму, што ўсе вучні ударнікамі і ўдзягнутыя ў соцспаборніцтва, выпускнікоў маем амаль усе 100 проц.

К. КИТАЕВІЧ

Сэзоннікі ў шэрагу месца забяспечаны харчаваньнем

Мары, Мары...

За соцыялістычную організацыю працы дзяцей у колгасах

Разгорнем масавую праду вакол пытання арганізацыі працы дзяцей і падлеткаў у колгасах „ЗАРАЗ УВЕСЬ ГВОЗД—У ОРГАНІЗАЦЫІ ПРАЦЫ ПАДЛЕТКАЎ ПА-НОВАМУ, НЕ ПА-КАПІТАЛІСТЫЧНАМУ, А ПА-СОЦЫЯЛІСТЫЧНАМУ“ (КРУПСКАЯ)

На абгаварэнне

Дзіцячая праца ў колгасах

(З артыкулу тав. Крупскай)

Як арганізаваць працу дзяцей у колгасах

Пытанне арганізацыі працы дзіцяцей і падлеткаў у колгасах—ноўе пытанне і да гэтага часу ні стала яго не вывучаю. Па шэрагу колгасаў ёсць выпадкі грубага парушэння законаў аб ахоўцы скарыстання дзіцячай і падлеткавай працы.

Колгасы сістэматычна выкарыстоўваюць працу дзяцей узросту 10 год без абмежавання працэнта дзяцей у агульнай колькасці, пры гэтым аднолькавай працы з дарослымі, падлеткі атрымліваюць аднолькавую аплату за працу. Спецыяльнае вучнёўства ў колгасах не арганізавана, вучоба-ж у колгасах, з прычыны скарыстання дзяцей і падлеткаў на працы без усялякай увязкі з выхаваннем і адукацыяй, з другога боку, праца можа і падлеткаў ня ўзьявацца з адукацыяй і падрыхтоўкай спецыяльнага кадраў для сельскай гаспадаркі.

Таму я высюваю на абгаварэнне наступную думку аб скарыстанні працы падлеткаў і дзяцей у колгасах:

Забараніць выкарыстанне працы падлеткаў у колгасах да 13 год не ў парадку школьнай практыкі (выкарыстанне можа быць дапушчана толькі пры вольнай патрэбе на працоўныя рукі: нажачы, уборка збожжа, недакладчы працягу працоўнага дня 2-4 гадзін, з даплатай за гэты час па сярэдняй стаўцы, у гэтым усеагульнае навучанне іх у школах).

Скарыстанне-ж праца падлеткаў да 13 год, у парадку школьнай практыкі, не павінна правіцца ў чэрткі вучэбнага дня ў колгасах.

Праца падлеткаў ад 13 да 16 год, у парадку школьнай практыкі, павінна быць устаноўлена ў залежнасці ад працягу дня заняткаў у колгасах і моладзі і парываў (зімою ня больш адной чэрткі і летам 2-3 чэрткі вучэбнага дня).

Працоўны дзень падлеткаў ад 16 год, неахоплены школьным навучаннем, а брыгадным індывідуальным вучнёўствам у колгасах (кавалі, трактары і г. д.) не павінна правіцца ў тры чэрткі працоўнага дня.

дарослага колгасніка, разумеючы пры гэтым прымяненне працы падлеткаў да 16 год толькі ў парадку вывучэння якой-небудзь спецыяльнасці.

Устанавіць роўную аплату за працу падлеткам незалежна ад полу.

Прапаную ўвесці наступную спецыяльную вучнёўскую сетку:

Разрады: 1 2 3 4 5 6
Кэфіцыент: 1,1, 2, 1,5, 1,8, 2,1, 2,5
Першы разрад вучнёўскай сеткі будзе складаць 0,6 першага разраду сеткі дарослага (калі-б, дапусцім, па першаму разраду дарослы атрымліваў за працу ў дзень 1 р., дык па вучнёўскай сетцы гэта будзе складаць 60 кап. (А 6-ы разрад вучнёўскай сеткі будзе у 2 з паловай разы больш першага разраду вучнёўскай сеткі (калі першы разрад атрымае 60 кап., дык па шостаму разраду ня больш як 1 р. 50 кап.).

Навучанне падлеткаў кваліфікацыі ў колгасах абавязкова, але яно можа праводзіцца ад 13 год ня толькі ў школах колгаснай моладзі, але і брыгадным, (альбо індывідуальным навучаннем (гэта адносіцца да падрыхтоўкі падлеткаў спецыяльнасці па галіне сельскай гаспадаркі).

Тэрмін навучання ў брыгадах індывідуальнага вучнёўства—ня менш 2-х гадоў, пры ўстанавленні ня больш чым праз кожныя 6 месяцаў правяркі кваліфікацыі і пераводу ў вышэйшыя разрады вучнёўскай сеткі (навучанне павінна праводзіцца па спецыяльнай праграме).

Апрача гэтага, з мэтай забяспечэння лепшымі матэрыяльнымі умовамі колгаснай моладзі, якая едзе ў тэхнікумы, ВУЗ'ы і г. д., неабходна ўтварыць спецыяльныя фонды пры кожным колгасе для дапамогі, з умовай, што кожны павінен колгасам на вучобу, па сканчэнні яе, павінен адпрацаваць у колгасе атрыманую стыпендыю.

І нарэшце, паколькі ўся колгасная моладзь зараз ня можа быць ахоплены сярэднімі тэхнічнымі і вышэйшымі навучальнымі ўстановамі, патрэбна ў першую чаргу пасылаць беднякоў і батракоў.

АЛЕСЬ ВЕРБАЛОЗЫ.

Падцягнуць вузнія месцы

Метод комсамольскай арганізацыі да калектывізацыі і правядзення вяснянай пасеўнай кампаніі па Лагойскім раёне даў выдатныя вынікі ў падрыхтоўцы актывістаў сельскай гаспадаркі.

Комсамольская ячэйка Лагойска сельсавету, арганізаваная працу вакол колгасу „Бальшавік“, практычна ўдзельнічала ў агульнай сродкаў вытворчасці, у раёне сельска-гаспадарчага інвэнтару, чысты насень-ва, атрымала ўдзел у абсталяванні будынку для абслугоўвання працоўнай жывёлы.

Комсамольская ячэйка ўзяла на сябе ініцыятыву арганізацыі працы ў колгасе. Яна дапамагла сабраць колгасу ўзяць на вучот працуючую сілу колгасу, разбіць

колгаснікаў па брыгадах дзеля выканання асобных прац у час палавых работ і падрыхтоўкі брыгадзіраў.

Распачатая праца ў полі выявіла добрую падрыхтаванасць колгаснікаў да выканання задач правядзення вяснянай сяўбы. Арганізавана праведзеная праца першых дзён сева дала прыліў новых колгаснікаў бядняцка-сярэдняй часткі сялянства.

Але побач з паспяховай падрыхтоўкай колгасу да вяснянай сяўбы, ёсць і адмоўны бакі: недастатковае далейшае разгортванне соцыялістычнага спаборніцтва і ударніцкага руху і адсутнасць працы па культурынаму абслугоўванню колгаснікаў.

РАСКІНД Э.

Соцспарборніцтва і ўдарніцтва няма

Комсамольская ячэйка колгасу „Бальшавік Беларусі-Магілёўшчына“, арганізаваная ўдарныя брыгады для дапамогі колгасу ў правядзенні вяснянай пасеўнай кампаніі, дапамагла абсталяваць і адрамантаваць увесь сельска-гаспадарчы інвэнтар, скласці машына-працоўныя пляны, замераваць рабоча-працоўную сілу і жывёлу па брыгадах для выканання асобных работ.

Пры актыўным удзеле комсамольскай ячэйкі колгас ужо скончыў пасеў пшаніцы, ячменю, аўса і добра якаснага

Недахопам у працы комсамольскай ячэйкі па колгаснаму будаўніцтву з'яўляецца адсутнасць працы па разгортванні соцыялістычнага спаборніцтва і ўдарніцтва.

Ян Шавец.

У сялянскай гаспадарцы ім назіраем вялікую загрузку дзіцяч аднастайнай сельска-гаспадарчай хатняй працай. Гэта праца, без якой ня можа абыйсціся дробная сялянская гаспадарка, шкодзіць вучобе дзіцяч і падлеткаў, надрывае часта іх сілы.

У „Правде“ ад 12 ліпеня 1913 году быў змешчан артыкул Левіна „Дзіцячая праца ў сялянскай гаспадарцы“. У гэтым артыкуле Уладзімер Ільіч разбірае аўстрыйскія і нямецкія дадзеныя аб дзіцяч працы ў розных тыпу гаспадарках і прыходзіць да наступнага заключэння: „Мы бачым адсюль,—піша ён,—што ў абедзвюх краінах эксплуатацыя дзіцяч працы наймажнейшая іменна ў сялянскай гаспадарцы наогул, і ў прыватнасці якая ў сярэдня-сялянскіх гаспадарках (5-10 га, г. зн. 4/5-9 дзесяцін зямлі)“. Селянін ня ўмоны трымацца, не надрываючыся над працай сам і не прымушаючы ўдвай цяжэй працаваць сваіх дзяцей. Патрэба прымушае селяніна сваім гарбом навірастаць неадхатна і тэхнічных уласнасцяў непаўнаціна. Селянін у гарачы час пакутуе ад недахвату рабочых сіл: наймаць рабочых ён можа толькі ў невялікай колькасці; прыходзіцца налягаць усяляк на працу сваіх дзяцей“.

Як жа абстаіць справа з дзіцяч і падлеткавай працай у колгасах? Паколькі гутарка ідзе аб СОЗ і сельска-гаспадарчых арцелях, там застаецца індывідуальная і дробная гаспадарка, якая будзе толькі наступова аграрна-дзяцкая. Дзіцячая праца ў хатняй гаспадарцы пакуль застаецца ў рэшце рэшт. Увядзенне абавязковага навучання, развіццё НСМ паслужыць штуршком да аб'яўлення працы функцыі хатняй гаспадаркі. Праз парт'ячэйкі камол, піянерарганізацыі, дэлегацыя сходы, праз друк, школу і інш. неабходна скласці грамадскую думку аб недапушчальнасці эксплуатацыі дзіцяч сям'ёю. Старое ўвядзенне аб сям'і-аб тым, што дзеці—жывая ўласнасць бацькоў, павінна адмерці, і грамадская думка павінна змагацца ўсяляк з эксплуатацыяй дзіцяч у сялянскай гаспадарцы бацькаў.

Што датычыцца наёмнай працы, дык гэтае пытанне вельмі дрэнна распрацавана. Батрачэцтва і пастушаньня ў гэты нават на вучот, а іх сотні тысяч.

Працоўны кодэкс устанавілае п'ярдэе правіла, што не дапускаецца праца на найму дзіцяч маладзей 14 год, а толькі ў асоба лёгкіх галінах сельска-гаспадарчай працы дапускаецца праца дзіцяч з 12 год. Разумеючы, „асоба лёгкія“, бязмоўна, даволі расцягнутае. Па правілах кодэксу ўсялякая наёмная праца падлетка павінна забяспечваць яму адначасова магчымасць атрымання агульнай і палітэхнічнай адукацыі і развіцця і кваліфікацыі яго ў якой-небудзь прафесіі.

Рабочы дзень дзіцяч маладзей 16 год ня можа перавышаць 4 гадзін. Аплата працы падлетка павінна быць такая, каб за скарочаны рабочы дзень ён атрымаў такую-ж плату, як дарослы рабочы за поўны дзень, а пры здымаўнай рабоце падлеткі атрымліваюць плату па аднолькавай з дарослым расцэнцы і даплату за 2 гадзіны па тарыфнай стаўцы.

Падлеткі на працу на найму ў сельскай гаспадарцы могуць дапусціцца толькі па пісьмовых дагаворах, рэгіструемых у сельскім савете.

Наймушы няпоўналетняга батрака абавязаны аслабляць яго ад работы з захаваннем заробку для наважаньня ў вучэбныя гадзіны школ, пунктаў ліквідацыі няписьменнасці і г. д. за выключэннем часу напружаных сельска-гаспадарчых работ, часу жыцця і касавіцы.

Усе гэтыя законы ў адносінах дзіцяч і падлеткаў у сельскай гаспадарцы не захоўваліся, паколькі ня было арганізавана ніякага кантролю, а „звычайнае права“ дапушчала бязмерную эксплуатацыю батрака.

Акрамя таго, шырока было распаўсюджана замаскаванае батрацтва хлапацоў і падлеткаў, якія працавалі ў кулакоў у якасці бедных „родзічаў“.

Дзеці, як правіла, працавалі на найму ў сельскай гаспадарцы, працавалі столькі-ж, колькі і дарослыя. Ішлі на працу разам з дарослымі і прыходзілі з работы разам з дарослымі ў часе палавых работ, што-ж датычыцца хатняй гаспадаркі—цяганьня дрочу, вадзі, корму жывёле, нявчэнне дзіцяч,—дык як вядома, ніякага размеркавання гэтай работы па гадзінах у індывідуальнай гаспадарцы ня водзіцца.

Што датычыцца наёмнае працы дзіцяч і падлеткаў у індывідуальнай гаспадарцы, дык зараз, у сувязі з ліквідацыяй кулацтва, як класы, з скарочаннем наёмнай працы ў сялянскай гаспадарцы наогул узнікае вострае, дзіцяч і падлеткавае беспрацоўе, а разам з ім уцёкі дзіцяч з вёскі і ператварэнне іх у бяспрытульных.

Чаму-ж не знаходзіць сабе работы дзеці і падлеткі ў колгасах?

Каб зразумець гэта, паглядзім, які ўплыў аказвае увядзенне машын на рынак працы. Гэтае пытанне асветлена яшчэ Леніным у яго кнізе: „Развіццё капіталізму ў Расіі“, якая напісана больш 30 год назад. Там ён паказвае, што пры капіталізме увядзенне машын у сельскую гаспадарку ўтвараецца попыт на наёмных сельска-гаспадарчых рабочых. З другога боку, там, дзе ўжо існуе наёмная праца, увядзенне машын, павышаючы значна вытворчасць працы рабочых, выіскае рабочых, якія сталі лішнімі. Ствараюцца кадры наймомых рабочых, якія ня могуць знайсці работу і гатовых нанацца за якую-б там нібыло дану. Цэны на рабочыя рукі сістэматычна паніжаюцца.

У нас, у краіне Саветаў, буйная гаспадарка сама сабой ня носіць капіталістычнага характару, у нас не павінна быць і думкі аб эксплуатацыі дзіцяч і падлеткаў.

Але і ў колгасах ужыванне машын скарочае патрэбнасць у рабочай сіле. Нават рабочая сіла сталых людзей часта не знаходзіць сабе прыстасавання. І ў колгасах праца пры машынах робіць працу больш напружанай і небяспечнай. І ў колгасах увядзенне машын вядзе да професійных захворванняў.

Як жа быць?

Ня так даўно на канферэнцыі настаўнікаў-колгаснікаў мы заслухалі даклад работніка з Колгасцэнтру тав. Малевіча, які прапаноўваў, каб колгасы ўтрымоўвалі-б дзіцяч толькі да 12 год, а з 12 год дзеці жылі-б цалкам на свой заробак, атрымалі-б за роўную працу роўную зарплату а дзеля таго, што сілёнка дзіцяч шмат менш сілы „сталага“ рабочага, дык, бязмоўна, ён будзе атрымоўваць многа

меней сталага чалавека,—ледзь хопіць на харчы і адзежу. Прыцягвацца дзеці будуць, па практу Малевіча, па меры патрэбнасці, г. зн. будуць мець толькі сезонны заробтак. Няконт сувязі працы з навучаннем ён ні словам ня ўпаміну. Другімі слоўцамі, ён прапаноўваў зрабіць гіганцкі крок назад ад існуючага законадаўства. Навучанне ён разумее, як індывідуальнае навучанне, ці брыгаднае.

Чаму і як будуць навучаць дзіцяч сяляне, аб гэтым ня было гутаркі. Як будуць забяспечаны правы падлеткаў на агульную адукацыю,—аб гэтым таксама не гаварылася. Як будзе пры гэтым ахоўвацца недапушчальнасць раньняй спецыялізацыі,—аб чым так настойліва гаварыў Ленін,—аб гэтым ні слова. Прапаноўваць такія пляны—значыць забываць, што мы будзем соцыялістам. Трэба шукаць новых шляхоў, спосабаў палепшэння становішча рабочых, а ня ісці бітай сыскай капіталістычных спосабаў. Але горш за ўсё, што і асобныя комсамольцы ўздрыгнуліся.

Здзя падлеткавага беспрацоўя штурхае іх на здыч пазіцыяй. Ну, што-ж няхай з 12 год працоўны, няхай атрымоўваць за роўную працу роўную плату.

На канферэнцыі чуліся галасы і з боку настаўніка,—прынамсі так выступала адна настаўніца,—няхай працуе падлетак лепш 8 гадзін, чым сабак ганяць, у сваёй-жа гаспадарцы яшчэ больш працоўны. Настолькі ўладае ім яшчэ старое.

А між тым, пры строгім захаванні ўжо існуючых палажэнняў, аб працы падлеткаў можна зусім інакш ставіць пытанне. Цесна звязваючы працу падлетка з вучобай, з навукова-даследчай работай, з работай у новых галінах працы. Агародніцтва, пчалярства, шоўкаводства, птушкаводства, трусаводства, загатоўка консерсаў, сушка гародніны,—усё гэта патрабуе ўмелай працы. Трэба павоўнава ставіць харчаванне, санітарыю, шчыль адзеньне, абутак, рабціць мэблю, кошыкі, скрынкі, пасуду і інш. і г. х. Да гэтага часу наша вёска вельмі мала што умела рабіць. Трэба каб абслугоўванне колгаснікаў было ня беднае нейкае, а добра наладжанае. І тут падлеткі шмат могуць зрабіць. Ня толькі араць і малаціць трэба-ж у колгасе.

Трэба арганізоўваць новыя і новыя галіны працы. Трэба ставіць мэтаролігічныя наглядны, вопыты, вывучаць аграрныя, тэхніку. У гэтым выхад. Дзеці ня будуць расці дзіракамі, гультаямі, а будуць працаваць і многаму і сур'ёзнаму вучыцца; ад іх будзе істотная карысць колгасам.

Увесь гвозд—у арганізацыі працы падлеткаў па-новаму, не па-капіталістычнаму, а па-соцыялістычнаму.

Н. Крупская.

Так больш нязносна

Шэраг комсамольскіх ячэек Сьмілавіцкага раёну стаяць у баку ад разгорткай працы па калектывізацыі і правядзення вяснянай сяўбы. Раёнае кіраўніцтва не змагло пераклічыць працу арганізацыі і яе асобных зьявляў на выкананне канкрэтных задач колгаснага будаўніцтва і вяснянай пасеўкампаніі.

Асобныя ячэйкі і комсамольцы ніякай працы ў гэтым кірунку не праводзяць. Найрыклад: з 12 комсамольцаў Жораўскай ячэйкі шілодзі не з'яўляецца членам колгасу, не ачышчана насенне, ячэйка ў гэтым напрамку нічога ня робіць. Калі старшыня колгасу звярнуўся да ячэйкі за дапамогай у працы колгасу дык сакратар ячэйкі адказаў: „мы табе ня будзем работаць“.

„Чырвоная зьмена“ ужо не адзіраз на сваіх старонках сыгналізавала Сьмілавіцкаму РК аб бяздзейнасці асобных ячэек у колек-

тывізацыі і пасеўкампаніі, але, яч відаць, кіраўніцтва райкому ня ўлічыла гэтага і не зрабіла належаюча пералому ў працы ячэек. Таму зараз адпаведным органам трэба заняцца пытаннем правяркі здольнасці Сьмілавіцкага кіраўніцтва праводзіць далейшую працу.

Каліна.

Сыгнал „Ч. З.“ улчылі і выправілі памылкі

У 86 нумары газета „Чырвоная зьмена“ сыгналізавала аб зрыне падрыхтоўкі да сяўбы колгасам „Бязбожнік“ (цяпер — „Чырвоны Сьцяг“).

Моладзь і дарослыя колгаснікі, прачытаўшы артыкул, тэрмінова прыступілі да выправлення сваіх прарываў у падрыхтоўцы да сяўбы. На працягу тыдня колгаснікі абгаўлілі ўсё насенне, абгаўлілі і адрамантавалі сельска-гаспадарчы інвэнтар, рабочую жывёлу і распапрацавалі вытворчыя пляны.

Узяўшыся за працу пад лезунгам—за паспяховае правядзенне бальшавіцкай сяўбы—колгас ужо скончыў усё ворыва пад правы клін і распачаў пасеў ранніх яравых. Працу колгаснікі праводзяць на падставе разгортвання соцыялістычнага спаборніцтва паміж сабою. Колгас выклікаў на соцспарборніцтва іншыя колгасы сельсавету.

ЧУБАР.

30000 падпісчыкаў павінна мець газета на май месяц!
ячэйкі ЛКСМБ, упаўнаважаныя, чытачы, юнкоры!
Праверце, хто ў вас на прадпрыемстве, установе, колгасе ня выпісвае
Чырвонай зьмены!
Уцягнеце іх у лік 30000.

На канферэнцыі беспартыйнай рабочай моладзі Фрунзэнскага раёну

ПАД КІРАЎНІЦТВАМ ЛЕНІНСКАЙ ПАРТЫІ — ДА НОВЫХ БОЕК І ПЕРАМОГ

НЕ ПАСЛАБЛЯЮЧЫ БАРАЦЬБУ З РВАЦТВАМ, ШКОДНІЦТВАМ І ЛЖЭ-УДАРНІЦТВАМ, ОРГАЊЗУЕМ ШМАТТЫСЯЧНУЮ МАСУ РАБОЧАЙ МОЛАДЗІ ДЛЯ ДАЛЕЙШАЙ БАРАЦЬБЫ ЗА БАЛЬШАВІЦКІЯ ТЭМПЫ БУДАЎНІЦТВА

Кожны ўдарнік — піонер у барацьбе за сацыялізм

Нататкі юнкураў

Канферэнцыя ўдарнікаў будаўніцтва

Пачалася канферэнцыя рабочай моладзі Фрунзэўскага раёну... Сабралася армія барацьбітоў паслухаць рапарты з фронту сацбудаўніцтва, на якім моладзь звязалася адным упартым барацьбітом.

Гавораць старыя бальшавікі

На сцэне тав. Славінскі. Акруговы камітэт Менскай партыйнай арганізацыі даручыў мне перадаць палкае бальшавіцкае прывітаньне канферэнцыі рабочай моладзі...

Маладая аўдыторыя ўважліва слухае, ловіць кожнае слова старога бальшавіка, які вучыць як жыць, змагацца, па-бальшавіцку працаваць; вучыць тактыку гаспадарчага фронту. Для нас, — кажа тав. Славінскі, — не звязалася нечаканым тое, што ленынскі камсамол звязалася ініцыятарам ударніцтва, што ленынскі камсамол стаў пад штандары антыўных барацьбітоў за пяцігодку, за прамфінлян.

Успыхае юпітар, магутны промень сьвету прарэзвае паўзмрок, трашчыць фото-апарат, ідзе кіноздымка канферэнцыі. Пад грымкі воплескі тав. Славінскі кажае. Слова для дакладу аб удзеле рабочай моладзі ў сацбудаўніцтве мае т. Будзінскі.

— СССР расьце і мацее, тое аб чым мы яшчэ ня так даўно марылі, сёньня мы відзейнікі. Аб гэтым гавораць тэмпы нашай працы, нашы гаспадарчыя дасягненьні. Шпаркі рост нашай краіны прымусяў нават і буржуазных пісае прызнаць іх.

Толькі пры дыктатуры пролетарыяту...

Толькі ў нас, у адзінай пролетарскай краіне можна мець гэтыя

дасягненьні. Толькі ў нас можа быць сацыялізм, ударніцтва, бесперапынна, бо ў нас гаспадар — пролетарыят, які б'ецца за выкананьне пяцігодкі ў чатыры гады.

У гэтай барацьбе на гаспадарчым фронце наперадзе ідзе рабочая моладзь пад кіраўніцтвам Ленынскага камсамолу. Тым тэмпы работы, якія мы праводзім, ня бачыла ні адна капіталіст. Краіна. Калі нямецкія тэхнікі ўстанавілі норму кладкі бэтону на 850 куб. мэтр. у дзень, а амерыканскія — 1200, то мы на Днепрабудзе ўстанавілі сусветны рэкорд кладкі бэтону на 1500 кубаметраў у дзень. Такія нормы мажлівы толькі тады, калі ва ўладзе стаіць пролетарыят.

Тав. Будзінскі гавораць аб далейшых задачах камсамолу. Камсамол павінен узмацніць свае пазыцыі на гаспадарчым фронце, весці суровую барацьбу супроць прарываў, лжэударніцтва, страт на прадпрыемствах, павінен мобілізаваць усю рабочую моладзь на барацьбу за прамфінлян, за пяцігодку.

З садакладам ад раённага камітэту выступіў т. Старобінец. Ён адначыў дасягненьні рабочай моладзі справе сацыялізму.

Але ёсць яшчэ такія прадпрыемствы — гавораць т. Старобінец, — дзе займаюцца толькі рэволюцыямі і размовамі. Гэта — "галытарэйка" і інш. У нас яшчэ маюцца лжэударнікі, якія зрываюць выкананьне прамфінлян.

— Камсамол не павінен спыняцца на маючыхся дасягненьнях, а павіне ісьці ўперад, змагацца далей за бальшавіцкія тэмпы будаўніцтва.

Ювэры | Зйдэльман. Шапіро.

НА ПЕРАДАВЫХ ПАСТОХ

Рапартуючы аб дасягненьнях фабрыкі "Акцябр" за 1-е паўгодзьдзе другога году пяцігодкі рабочая моладзь фабрыкі ў ліку 400 чалавек ілешчырае пролетарскае прывітаньне канферэнцыі рабочай моладзі Фрунзэўскага раёну, ічырым энтузіястам выкананьня пяцігодкі ў 4 гады.

Рабочыя нашай фабрыкі поўнасьцю ўсьвядомілі задачы сацыялістычнага будаўніцтва і цяжкасьці, звязаныя з выкананьнем пяцігодкі, выходзячы з чаго мы ўзялі на сябе абавязак выканаць пяцігодку ў 4 гады.

Пры перазаключэньні сацыялістычнага пагадзеньня павінен быць вытворчасць працы на 40 проц., сабекошт панізіць на 11 проц. Для выкананьня ўзятых на сябе абавязкаў мы ва ўсёй сваёй працы шырока разгарнулі сацыялізм, ахалілі ўдарнымі брыгадамі 95 проц. рабочых нашай фабрыкі, камсамольцаў і рабочую моладзь на 100 проц.

За 1-е паўгодзьдзе 2-га году пяцігодкі прамфінлян выканан на 103 проц., вытворчасць працы ўзьялася на 43,26 проц.

У час студзеньскага прырыву была з'арганізавана ўся грамадзкая фабрыка на пакрыццё прырыву. Камсамольскім калектывам былі з'арганізаваны два "ядзельнікі", у якіх удзельнічала 1186 чалавек.

У час заключэньня новага колдагавору мы абвясцілі барацьбу рвацтву і адсталым настроям сярод рабочых фабрыкі.

У нас на фабрыцы маецца 7 вытворчых кумун, і калектыву і адна вытворча-бытавая кумуна, якая знаходзіцца ў стадыі арганізацыі.

Рабочая моладзь нашай фабрыкі ўпэўнена ў тым, што канферэнцыя рабочай моладзі Фрунзэўскага раёну вырашыць усё пастаўленае перад ёю пытаньні, выходзячы з задач нашай ленынскай камуністычнай партыі.

Няхай жыве сацыялізм — камуністычны мэтад працы.

Няхай жыве камуністычная партыя і яе памочнік — ленынскі камсамол.

Дэлегацыя фабрыкі "Акцябр"

Лежабокаў на чорную дошку

Ячэйкі ЛКСМБ: Сьпіртзаводу, Яўдэахімікуму, Мэдшколы, ху, арцель Рэкорд, арцель швейнага п-к панчошнікаў, Палаты вагі, НБЮ, Яўдэахімікуму, Мэдфану (Хэмфану-БДУ) ДЗ школьнага тэхнікуму, 2-х харч. заводаў, цагельнага заводу групнаму харчавікоў, Менбудтрэсту, Мадсанпрацы, НДІ, п-к Белпайгандлю і савгаскія яч. у ліку 35 — ня выпісваюць ніякіх экзэмпляру "Чырвонай Змены", так паведамляюць «сукія» стаскі газ. бюра.

У свой час ЦК ЛКСМБ з усёй іскравасьцю паставіла перада саюмымі арганізацыямі задачу сыстэматычнай работы з газэтай, маем за апошні час у гэтай галіне значныя дасягненьні: узрабжаньне, правядзеньне шэрагу масавых мерапрыемстваў ваколы, наладжаньне работы па арганізацыі юнкураў і г. д. "Чырвоная Змена" заваявала адпаведнае месца ў рабоце камсамольскіх арганізацыяў, звязалася сапраўдным дапаможнікам актыўна ў яго працы.

Чым-жа тлумачыцца такое брыдкае становішча, калі 35 ячэйкі аб'яднаюць некалькі сот камсамольцаў, і ня дзе небуду Менску — ня чытаюць і ня выпісваюць ніводнага экзэмпляру "Чырвонай Змены"?

Тлумачыць інакш нельга, як недаацэнка работы з газэтай, лічэньнем усёй важнасьці пытаньня прасоўваньня юнацкага камсамолу і працоўнай моладзі, значыннай маруднасьці капаньнем дырэктыву ЦК ЛКСМБ па рабоце з газэтай.

Гэта трэба ўдзяць паважаным кіраўнікам ячэек, для ленынскіх буйных недахопаў па рабоце з "Чырвонай Змай" мэтаючы, што праца з газэтай павінна займаць адпаведнае месца ўсёй рабоце камсамольскай ячэйкі. Райкомамі трэба высвятленьне гэтай справы.

АД РЭДАКЦЫІ. Зьявіліся гэты артыкул, рэдакцыя зварачаецца ўсёй камсамольскай грамадзкасьцю з заклікам шырока абгаварыць аб пэдацыі на "Ч. З." і зьявіць вышэйазначаныя ганебныя факты маюцца ў некаторых ячэйках. Мы лічым, што РК ЛКСМБ павінен быць прыцягнуты да аднаснасьці разам з гэтымі ячэйкамі.

У цэнтральнай камісіі па падрыхтоўцы святаваньня дзесяцігодзьдзя вызваленьня ад белапаліякаў

26-га красавіка г. г. пад старшынствам тав. А. І. Хацкевіча адбылося чарговае пасяджэньне цэнтральнай камісіі па падрыхтоўцы і правядзеньню святаваньня дзесяцігодзьдзя вызваленьня БССР ад белапаліякаў. На гэтым пасяджэньні быў зацьверджан плян работы цэнтральнай камісіі. Плян прадугледжана заслухоўваньне на пасяджэньнях цэнтральнай камісіі шэрагу данадаў накіяматаў, іншых цэнтральных установаў Чырвонай Арміі і грамадзкіх арганізацыяў аб падрыхтоўцы да святаваньня. На бліжэйшых пасяджэньнях камісіі будуць заслухоўваны данадаў аб адназначэньні святаваньня на лініі прамысловасьці, сельскай гаспадаркі, культуры і бытавых установаў.

Квартэт імя Вільома ў Менску

Прыведзены квартэту імя Вільома ў Менску зьявіліца вельмі радасным фактам у музычным жыцьці гора Менску, тым больш што ў апошнім канцэртным сэзоне наогуз мала культурных гастролёраў наведзі Менск.

Концэрт, які адбыўся 25-га красавіка ў Дзяржаўным Тэатры, качаткова запэўніў аўдыторыю слухачоў, што квартэт імя Вільома займае значнае месца сярод першалясных эўропэйскіх квартэтаў. Усе ўдзельнікі квартэту (Сімікін, Старасельскі, Рутых, Сьвірскі) зьявіліца выдатнымі музыкамі, якія паказалі высокую тэхніку ўладаньня сваімі першаляснымі інструмантамі. Як жывыя гаварылі інструманты ў іх руках, апавадаючы слухачам думкі, уложаныя аўтарам у тым ці іншым музычным рэчы.

Вялічэная мяккасьць і касьць выкананьня, багатая фартыса, вялікая сыгранасьць гэта падмацоўвае агульнае жаньне ад квартэту. Праграма цэрта (квартэт Чайкоўскага скерцо на беларускія матывы з варьяцыямі Вятгоўна) была пачата аўдыторыяй надзвычайна.

Нажалі на канцэрте, як і на іншых канцэртах, было мала чых і яшчэ менш рабочай моладзі. Квартэт імя Вільома прабу Менску да 7-га мая. Увесь час ён будзе працаваць па чых клябах і прадпрыемствах.

Трэба вітаць гэты добры тэат, толькі такім чынам жама мастацтва ўкараніць у нашы гущы.

І. Лю

ПАПРАЎКА

У артыкуле зьмешчаным у нашым нумары "Ч. З." пад "Неабходна дэталізаваць часта тэхнічных прычынах укараніць замест "нават на правачных дзе зачыталіся вывады", трэба: "нават пры зачытаньні ня прысутнічалі падшыфны творчыя ячэйкі". Выключэньне самому Кузьміпка і Лотка, вымову атрымала Зеленька.

Паведамленьне

Прапануецца ўсім ацэбрацэботнікам і таварышам, якія ячэйкамі на курсы ацэбрацэбінаў зьявіцца сёньня а 8-й ўвечары у памяшканьне АНО камсамолу.

Акруговае Бюро

Адказны рэдактар Рэдакцыі

Згублен

— Камсамольскі білет № 10 імя Вярнікоўскага М. Ул., брукійскім АК ЛКСМБ — лічыцца праўдным.

(Канец будзе заўтра).

ДЭЛЕГАТЫ, УВАГА!

Працяг канферэнцыі беспартыйнай рбочай моладзі Фрунзэнскага раёну СЁНЬНЯ 28 КРАСАВІКА Ў ДОМЕ ПРАЦАСЬВЕТЫ а 6-й гадзіне ўвечары

Правілы

прыёму ў вячэрні сэктар камуністычнага Унівэрсытэту Беларусі імя У. І. Ленына на 1930-31 навучальны год

1. Вячэрні Сэктар Камуністычнага Унівэрсытэту ставіць сваёй задачай падрыхтоўку кіруючых партыйных, камсамольскіх, савецкіх і вайсковых работнікаў пераважна для прамысловых раёнаў БССР, гаюўным чынам, для Менскай акругі.

2. Вячэрні Сэктар Камуністычнага Унівэрсытэту мае чатыры аддзяленьні:

- 1) Партыйнае — для падрыхтоўкі кіруючых кадраў для партыйна-аганізатыйнай, профэсійнай і масавай работы ў буйна-заводзкіх прадпрыемствах.
- 2) Аддзяленьне вайскавага партактыву — для палышэньня ўзроўню агульна-тэарэтычных і ваенна-політычных ведаў старэйшага і сярэдняга камскадаў ў аб'ёме скарочаных праграм ваенна-політычнай Акадэміі імя Талмачова.

3) Пропагандыскае — для падрыхтоўкі выкладчыкаў і прапагандаістых для марксыска-лэнінскіх гурткоў павышанага тыпу, вячэрніх сав. партшкол, вячэрніх рабфакаў, тэхнікумаў і г. д.

4) Савецкае аддзяленьне — падрыхтоўвае партыйныя кадры для кіруючай працы ў савецкім апарате (з разьялкам на іх вылучэньне).

Увага: Заняткі на прапагандаісцкім аддзяленьні арганізаваны па 2-м пыхлям. На нормальных пыхлі заняткі выдуча на ўсіх галінах грамадзкіх навук.

На павышаным пыхлі прапрацоўка больш паглыбленая. Студэнтам вывучацца адна галіна грамадзкай вэдукі (эканамічная, або гістарычная, ці філэзофская).

Комплектаваньне па цыхлях праходзіць асобна.

5) Пры вячэрнім сэктары КУБ'у арганізаваны курсы: а) камсамольскіх работнікаў. У задачы якіх уваходзіць падрыхтоўка кваліфікаваных камсамольскіх работнікаў раённага і акруговага маштабу.

б) курсы газэтных работнікаў рыхтуюць кіруючыя газэтныя кадры для

друкаваных і насыценных газет фабрычна-заводзкіх прадпрыемстваў.

6) Тэрмін навучаньня на ўсіх аддзяленьнях 3-х гадоўы з 6-ю самастойнымі сэмэстрамі, а на курсах 2-гадоўы з 4-мя самастойнымі сэмэстрамі.

7. Заняткі вячэрнія з 6 з паловаю да 10 гадз. увечары, 5 раз у дэкаду. Для т. т., працуючых у зьменах, арганізуюцца асобныя групы з вячэрнімі і дзённымі заняткамі.

8. Вучоба ў вячэрнім сэктары камуністычнага унівэрсытэту прыроўняваецца да выкананьня партабавязкаў і ў аднаведнасьці з гэтым ячэйкі і бюро калектыву КП(б)Б часцей павінны сачыць за яе выкананьнем, Камандуемься ў вячэрні сэктар аслабляюцца ад усіх партыйна-грамадзкіх нагурузак, акрамя наведваньня партшколаў, частковага скарыстаньня партарганізацыяў (але ня больш аднаго разу ў пяціднёўку) і відзеньня партпратыкі, арганізуемай камвузам. Катэгорычна забараняецца ячэйкам і раённым камітэтам, без узгадненьня з бюро АК КП(б)Б і політорганами часцей, пасылка і перакідка студэнтаў!